

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ФІЛОЛОГІЧНА ОСВІТА:
ТЕОРІЯ, МЕТОДИКА, ПРАКТИКА**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований в 2009 році

Рівне
Видавець Ю. Кукса
2025

Філологічна освіта: теорія, методика практика: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Рівне: Ю. Кукса, 2025. 108 с.

ISBN 978-617-8672-32-4

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Совтис Наталія Миколаївна – доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Заступник головного редактора:

Мороз Людмила Володимирівна – кандидат філологічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Деменчук Олег Володимирович – доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Івашкевич Едуард Зенонович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Катерина Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Петренко Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Сойчук Руслана Леонідівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Бісовецька Людмила Андріївна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Кучма Тетяна Валерівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Лук'яник Людмила Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Романюк Світлана Констянтинівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ясногурська Людмила Михайлівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 12 від 30.10.2025 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

тех. ред. І.Ф. Соболевої]. Київ : Ленвіт, 2015. 444 с.

7. Рейда О.А., Івлева К.С., Гулієва Д.О. Інноваційні технології в методиці викладання іноземних мов студентам технічних спеціальностей. *Інноваційна педагогіка*. Науковий журнал. Випуск 20. Том 2. Видавничий дім «Гельветика». 2020. С. 111-114. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2020/20/part_2/25.pdf

8. Устименко О.М. Проектна компетентність майбутнього вчителя іноземних мов і культур у контексті сучасної освітньої парадигми. *Іноземні мови*. 2019. № 1. С. 30-40. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/im_2019_1_5

9. Форостюк І.В. Використання кейс-метода на заняттях з англійської мови з майбутніми спеціалістами в сфері туризму. *Вчені Записки Таврійського національного університету ім. В. Вернадського*. Серія : Філологія. Соціальні комунікації. Том 30 (69). № 2. Ч. 1. 2019. С. 146-149.

10. Шаргун Т.О., Бушко Г.О., Мосіна Ю.С. Сучасні аспекти викладання англійської мови в технічних закладах вищої освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : зб. наук. пр. Запоріжжя, 2020. Вип. 70, т. 1. С. 1-15. URL: http://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2020/70/part_4/40.pdf

The article provides a comparative analysis of the use of traditional and modern methods of learning foreign languages. Traditional methods of learning a foreign language in institutions of higher education are considered, including: classical; direct (Direct Method); grammatical and textual-lexical-translational; audiovisual (Structural-Global Method) and audio-lingual (Audio-Lingual Method); communicative approach; linguistic and sociocultural.

As well as innovative teaching methods, including: computer support for language learning called Computer-Assisted Language, scenario and simulation method, role-playing and business games, case study method, training station method, project method, brainstorming attack.

Comparative characteristics of traditional and modern methods of learning foreign languages, it is determined that traditional methods ensure the implementation of the developmental function of the educational process at a low level; authoritarian management of the educational process by a scientific and pedagogical worker; detachment of educational content from real reality, and the main attention is paid to reproductive activities in classes that students can easily perform. The individual characteristics of those who study in a group are not taken into account. Such methods are mainly designed for an average student. Authentic and real tasks that provide the content of foreign language learning at the cross-subject and integrative levels are not used enough.

The main emphasis is more on learning the system of a foreign language only for its acquisition. Manifestation of passivity among students, lack of interest in the academic discipline, low level of personal motivation for educational and cognitive activities.

Innovative methods ensure the implementation of the developmental function of the educational process at a high level. Management of the educational process is carried out on a democratic basis. The teacher encourages in the process of learning the initial discipline to be independent in learning and development, to pay special attention to the development of the ability to creative professional activity; learning takes place with the use of real problem situations and examples of their solutions, and students have the opportunity to perform creative tasks of varying complexity, which are aimed at forming readiness to solve non-standard tasks by means of a foreign language. A foreign language is used indirectly, the process of learning it is included in the real informational, educational, research and cultural activities of students. Learning moves to the content aspect, and focuses on problem situations.

Keywords: the latest methods, project method, role-playing and business games, brainstorming.

УДК 37.016:811.1/.2:004

Людмила ЯСНОГУРСЬКА

ЗНАЧЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Світова глобалізація висуває усе більш жорсткі вимоги до випускників закладів вищої освіти. Окрім професійних компетенцій, що включають певний набір умінь і навичок, сучасний фахівець повинен не лише орієнтуватися у своїй справі, а й відповідно до державних освітніх стандартів уміти читати іноземну професійну літературу, знаходити необхідну інформацію та належним чином застосовувати результати іншомовної підготовки у своїй професійній діяльності. Рівень оволодіння студентами іноземною мовою безпосередньо залежить від ефективної методики викладання та застосування інформаційних технологій.

Стаття звертає увагу на те, що цифрові технології стали важливим чинником у процесі вивчення мови. Електронні комунікаційні пристрої, такі як комп'ютери, ноутбуки, мобільні телефони, глобальна система зв'язку, відео- та аудіоконференції, відеотелефонія, вебтрансляції та чати стали невід'ємною частиною навчання мови та їх широкого використання в освіті. У статті також зазначається, що поява технологічного навчання суттєво розширила можливості вивчення іноземної мови та створила альтернативне віртуальне навчальне середовище, яке не обмежується стінами навчального закладу. Кожне заняття з іноземної мови зазвичай використовує певну форму технології. Це дослідження зосереджено на ролі використання нових технологій у процесі іншомовної підготовки, зокрема застосування формату Flipped studying. У статті є спроби пояснити використання технологій у процесі вивчення іноземної мови, проаналізувати попередні наукові дослідження, що пов'язані з використанням технологій для вдосконалення навичок володіння мовою, та висловити певні рекомендації щодо поліпшення використання цифрових технологій, які допомагають студентам закладів вищої освіти засвоювати матеріал за допомогою

інформаційних досягнень сучасного світу.

Ключові слова: іноземна мова, інформаційні технології, сучасний метод.

Постановка проблеми. За останнє десятиліття цифрові технології стали невід'ємною частиною освітнього процесу всього освітянського співтовариства. Ця технологічна еволюція людства стала важливою освітньою передумовою України, аби долучитися до безмежного навчального середовища як для викладачів, так і для учнів/студентів. Сьогодні низка закладів освіти в Україні все ще відчуває труднощі у цьому процесі, адже певна кількість навчальних закладів усе ще не забезпечена відповідними навчальними пристроями, такими як проектори, інтерактивні дошки, портативні комп'ютери та інше відповідне обладнання.

Більшість викладачів англійської мови стикається з певними протиріччями: бажанням зробити заняття з англійської мови більш ефективними та цікавими за допомогою цифрових технологій та відсутністю технічних можливостей на робочому місці; швидким розвитком освітніх технологічних можливостей та низьким рівнем обізнаності вчителів/викладачів щодо використання інформаційних технологій. Таким чином, вони лишаються напризволяще з проблемою та зменшують рівень мотивації аудиторії до вивчення іноземної мови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Іноземна мова є одним із важливих елементів, що впливає на ефективну професійну діяльність будь-якого спеціаліста. Студенти протягом навчання мають оволодіти найголовнішими навичками англійської мови, такими як аудіювання, говоріння, читання та письмо [1, с. 217-220]. Окрім того, більшість науковців переконана, що одним із важливих елементів навчання є метод або ж підхід, який використовується під час занять, аби полегшити процес вивчення мови. Як зазначав Беккер, викладачі, які мають доступ до комп'ютера як до навчального інструменту і володіють достатньо високими навичками цифрової грамотності однозначно мають перевагу у своїй професійній сфері та разом із тим забезпечують високу якість освіти [2, с. 10-12].

Слід зауважити, що останнім часом вітчизняні науковці теж звертають велику увагу на зазначену проблему, у результаті чого з'являється низка досліджень, що висвітлюють проблему використання інформаційних технологій в освітньому процесі України. Серед них слід згадати праці Л. Морської, яка вивчає питання застосування інформаційних технологій у навчанні іноземних мов, П. Сердюкова – щодо теоретичних основ навчання іноземних мов у мовному виші з використанням інформаційних технологій, Н. Фоміних – про історичні засади застосування інформаційно-комунікаційних технологій у викладанні іноземних мов та ін. Незважаючи на ґрунтовні наукові роботи щодо застосування інноваційних технологій у навчально-виховному процесі, питання використання подібних досягнень у процесі вивчення іноземних мов потребує більш детального опрацювання у контексті сучасних освітніх тенденцій.

Постановка завдання. Система освіти постійно оновлюється, тому визначальним чинником освітніх змін є науково-технічний прогрес, який неможливий без застосування інформаційних технологій. Сьогодні велика увага приділяється розробленню стандартів інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освіті завдяки інтеграції України до світових освітніх процесів та мереж. Цифровий складник освітнього процесу став невід'ємною частиною сучасного суспільства. Зважаючи на те, що сучасний конкурентоспроможний фахівець має бути розвинутою особистістю, яка володіє усіма необхідними для ефективної професійної діяльності компетентностями, він ще має вміти засвоювати навчальний матеріал, використовуючи інноваційні освітні технології.

Виклад основного матеріалу. Технології завжди були важливою частиною навчально-освітнього процесу. Особливо актуальними вони стали на початку ХХІ ст., коли доступ до комп'ютерних технологій та всесвітньої мережі Інтернет отримав чи не кожен житель цивілізованих країн. Цифрові технології стали невід'ємною частиною викладацької діяльності, за допомогою яких вони розширюють свої можливості та полегшують студентам процес вивчення іноземної мови.

У вітчизняній науковій літературі все частіше можемо спостерігати актуальність терміна «інноваційна педагогічна технологія», який передбачає цілеспрямоване, систематичне й послідовне впровадження в практику оригінальних, новаторських способів, прийомів, педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчально-виховний процес від визначення його мети до очікуваних результатів [3, с. 338].

Основними джерелами і складовими частинами інноваційних педагогічних технологій є:

- Соціальні зміни та, як результат, поява нового педагогічного мислення.
- Наукові досягнення в педагогіці, психології, соціології тощо.
- Наслідування передового перспективного досвіду.

Застосування технологій суттєво змінило методи викладання багатьох дисциплін, зокрема англійської мови. Інноваційні педагогічні технології або ж електронне навчання пропонують велику кількість альтернатив, як зробити навчання цікавішим і продуктивнішим із погляду вдосконалення освітнього процесу.

Традиційний образ учителя чи викладача, що стоїть перед класом/аудиторією, читаючи лекцію чи пояснюючи новий матеріал, слід трансформувати з урахуванням розвитку сучасних технологій. Науковці зазначають, що використання технологій може створити навчальну атмосферу, зосереджену навколо учня, а не навколо вчителя, що, своєю чергою, створює позитивні зміни. Вони підкреслюють, що за допомогою комп'ютерних технологій заняття з іноземної мови стає активним місцем, наповненим значущими завданнями, де учні/студенти стають центром навчального процесу. Деякі закордонні науковці стверджують, що

використання комп'ютерних технологій свідчить про високий рівень цифрової грамотності як викладачів, так і студентів [4, с. 175]. Технологія заохочує учнів навчатися індивідуально та набувати відповідальної поведінки. Самостійне використання технологій дає учням можливість самостійно орієнтуватися у навчальному матеріалі та визначати свої сильні і слабкі боки в процесі іншомовної підготовки. Розвиток знань і навичок студентів, які використовують комп'ютерні технології, забезпечує їм рівність можливостей незалежно від походження та місця проживання.

Г. Горун у своїй статті вивчає дидактичні можливості інформаційних технологій і зазначає, що вони сприяють кращому засвоєнню знань; активізують розвиток різних типів умінь та навичок, що стосуються володіння мовою (аудіювання на основі адаптованих та автентичних аудіо- чи відеофайлів, монологічне і діалогічне мовлення, переклад та реферування текстів за фахом, читання з використанням матеріалів мережі Інтернет; збагачення активного та пасивного словників; розуміння та застосування сучасної лексики, яка відтворює актуальний стан іноземної мови в тій чи іншій країні; креативність та розвиток нестандартного мислення під час вивчення мови та багато іншого). Автор також наголошує на індивідуалізації та диференціації роботи студентів, адже кожен із них під час застосування сучасних технологій у процесі вивчення іноземної мови здатен вибрати власний темп та обсяг навчального матеріалу, рівень його складності та, зрештою, метод контролю та оцінювання [5, с. 56].

Процес використання інформаційних технологій у процесі іншомовної підготовки має певні переваги, які слід урахувати під час планування занять:

1. миттєвий зворотний зв'язок між викладачем та студентом під час використання цифрових технологій;
2. архівне зберігання великих обсягів інформації з можливостями їх передачі;
3. автоматичний переклад за допомогою комп'ютерних перекладачів;
4. автоматичний переклад за допомогою комп'ютерних словників;
5. автоматичне реферування й анотування матеріалів [5, с. 56-57].

Отже, ґрунтуючись на власному досвіді та наукових доробках багатьох науковців, слід зазначити, що студенти насправді дуже активно та вмотивовано долучаються до занять, під час яких використовують передові технології. Мін Пун у своїй статті зазначив такі позитивні моменти процесу іншомовної підготовки за допомогою цифрових технологій:

- 1) мотивує учнів/студентів вивчати англійську мову;
- 2) розвиває комунікативну компетентність учнів/студентів;
- 3) розширює знання учнів/студентів про культуру англійської мови;
- 4) поліпшує ефективність навчання;
- 5) поліпшує взаємодію не лише між викладачем і студентами, а й між усіма учасниками вибраного навчального середовища;
- 6) надає можливості для викладання англійської мови поза аудиторіями.

Однак науковець також зауважує, що надмірне та неправильне використання інформаційних технологій викладачами може призвести до оманливої симуляції навчального процесу [6, с. 32-33].

Мін Пун зазначає, що, як правило, про недоліки використання інформаційних технологій у процесі вивчення іноземної мови говорять викладачі середнього та старшого віку. Серед найбільш частих називають:

- 1) вірогідність відволікання студентів та відходження від основної теми занять;
- 2) неправильне або ж неефективне використання інформаційних навчальних технологій;
- 3) несвідоме надмірне використання технологій студентами;
- 4) певний розрив між методами навчання – традиційними та сучасними.

Розкривши деякі теоретичні аспекти використання цифрових технологій у процесі вивчення іноземної мови, слід звернути увагу і на практичні. Зауважимо, що новітні інформаційні технології за типом Google Meet, ZOOM, Microsoft Teams, Skype та ін. успішно використовуються викладачами під час дистанційного навчання на заняттях з іноземної мови. Вони значно розширюють аудиторію студентів, даючи можливість навчатися не лише в Україні, а й перебуваючи за її межами. Дистанційне навчання, що стало вимушеною формою здобуття знань із часів COVID-19, і досі триває для України через повномасштабне вторгнення Російської Федерації, змушує викладачів вибирати методи та принципи навчання, що були б ефективним у віртуальному освітньому середовищі.

Одну з таких форм дистанційного навчання називають Flipped Learning. Його можна розглядати як один із методів онлайн-навчання, який забезпечується за рахунок інформаційних технологій та допомагає викладачам переформатувати існуючі заняття у нову освітню структуру.

Етап 1. Підготовчий. Викладач визначає зміст навчання, створює відеолекції та надає їх студентам, а також організовує навчальну роботу, пов'язану з відеолекціями, готує матеріали до занять з англійської мови.

Етап 2. Перевірка. Викладач перевіряє розуміння учнями відеоуроку, теоретичного матеріалу та спостерігає за процесом навчання.

Етап 3. Самопідготовка. Студент навчається самостійно у власному темпі під час індивідуального перегляду відеолекцій.

Етап 4. Практичний. Під час засвоєння матеріалу студенти використовують знання, отримані з

відеолекції, та виконують практичні завдання [7, с. 174-176].

Бергман зазначив, що різновид перевернутого навчання (Flipped Learning) – це відеоурок із тим самим змістом уроку, який був зазначений у навчальній програмі і дає змогу студентам підготуватися заздалегідь.

Далі викладач перевіряє та аналізує рівень розуміння, знань студентів, отриманих протягом заняття, за допомогою Zoom-конференцій, концентрується на більш складних завданнях. Окрім того, за такого підходу особлива увага приділяється освітнім технологіям і навчанню, що базується на діяльності учнів – учнів, як основним компонентам структури уроку. Основні цінності фліп-навчання можна класифікувати на діяльність, орієнтовану на учня, індивідуальне навчання та лідерство.

Аби зробити подібні форми навчання більш доступними та ефективними, навчальний заклад має бути готовим до певних технологічних удосконалень:

1) Інфраструктура для запису лекцій. Це має бути певне програмне забезпечення для запису лекцій, встановлене на комп'ютері кожного викладача, окрема студія запису лекцій або ж обладнані аудіолабораторії у навчальному закладі.

2) Система керування навчанням. У цьому разі це має бути вебпортал, де студенти можуть отримати доступ до вмісту курсів, на які вони зараховані, надсилати завдання, переглядати свої оцінки тощо. Подібні системи (платформи) можуть містити інструменти для керування та надання освітнього відеовмісту. Серед найбільш популярних в освітньому середовищі систем слід назвати Google Classroom, Acorn, Blackboard Learn і Moodle.

3) Система керування навчальним матеріалом – це вебпортал, який використовується для зберігання, керування та розповсюдження відеовмісту. Розгортання одного з них є обов'язковим для закладів освіти, які працюють у режимі онлайн та створюють багато відеоконтенту. Багато систем керування вмістом включають такі функції, як захоплення фрагментів з екрана, редагування відео та аналітичні інструменти, які надають практичну інформацію про те, як студенти взаємодіють із відеовмістом.

Висновки. У статті розглянуто деякі важливі питання, пов'язані з використанням технологій у процесі вивчення іноземної мови. Огляд літератури показав, що технологічні ресурси не можуть гарантувати ефективності вивчення мови без систематичної професійної діяльності викладача та бажання і вмотивованості студентів. Стаття розкриває деякі важливі питання, пов'язані з використанням технологій у вивченні та викладанні англійської мови: визначення певних теоретичних засад, що окреслюють методи та принципи роботи цифрових технологій в освітньому процесі, попередні дослідження щодо використання технологій для вдосконалення навичок вивчення англійської мови та рекомендації щодо використання нових.

Слід також зробити висновок, що важливою умовою ефективного застосування цифрових технологій у процесі іншомовної підготовки є безпосередня цифрова грамотність як викладачів, так і студентів. Вони в обов'язковому порядку потребують підтримки та навчання для інтеграції технологій у викладання та вивчення мови. Огляд показав, що якщо технологія використовується належним чином, вона може принести багато переваг як викладацькому складу, так і студентській спільноті. Окрім того, зроблено висновок, що використання технологій відіграє ключову роль у процесі індивідуалізації вивчення іноземної мови, керуючись власними потребами студента та його темпом засвоєння матеріалу. Це, своєю чергою, створює високий рівень мотивації та бажання вивчення іноземної мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Grabe W., Stoller, F.L. Teaching and researching reading. New York : Pearson Education, 2011. 291 p.
2. Becker H.J. Findings from the teaching, learning, and computing survey: Is Larry Cuban right? *Education Policy Analysis Archives*. 2000. № 8(51).
3. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. Київ : Академвидав, 2004. С. 338-339.
4. Bull S., Ma Y. Raising learner awareness of language learning strategies in situations of limited resources. *Interactive Learning Environments*. 2001. № 9(2). P. 171-200.
5. Горун Г. Використання нових інформаційних технологій на заняттях з англійської мови. *Актуальні проблеми навчання іноземних мов для спеціальних цілей* : збірник наукових статей. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 140 с.
6. Pun M. The use of multimedia technology in English language teaching: a global perspective. *Crossing the Border: International Journal of Interdisciplinary Studies*. 2014. № 1(1). P. 29-38.
7. Bergmann J., Sams A. Flipped learning: Gateway to student engagement. International Society for Technology in Education, 2014. 169 p.

World globalization puts increasingly strict demands on graduates of higher education institutions. In addition to professional competencies, which include a certain set of abilities and skills, a modern specialist must not only navigate his business, but also, in accordance with state educational standards, be able to read foreign professional literature, find the necessary information and properly apply the results of foreign language training in his professional activities. The level of students' mastery of a foreign language directly depends on effective teaching methods and the use of information technologies.

The article draws attention to the fact that digital technologies have become an important factor in the process of language learning. Electronic communication devices such as computers, laptops, mobile phones, global communication system, video and audio conferencing, video telephony, webcasting and chats have become an integral

part of language learning and their widespread use in education. The article also notes that the emergence of technological learning has significantly expanded the possibilities of learning a foreign language and created an alternative virtual learning environment that is not limited to the walls of an educational institution. Every foreign language class usually uses some form of technology. This study focuses on the role of using new technologies in the process of foreign language training, in particular the use of the Flipped studying format. The article attempts to explain the use of technology in the process of learning a foreign language, to analyze previous scientific studies related to the use of technology to improve language skills, and to make certain recommendations for improving the use of digital technologies that help students of higher education institutions learn material using information achievements of the modern world.

Keywords: foreign language, information technology, modern method.

УДК 811.111(07):373.5

Наталія ДАНІЛОВА, Аліна СКРИПНЮК

ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ДОПОМОГОЮ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ

У статті розглядається формування позитивної мотивації до вивчення англійської мови у дітей дошкільного віку. Аналіз сучасних досліджень та наукових публікацій демонструє значну зацікавленість проблемою мотивації в освіті. Водночас питання впливу інтерактивних технологій на формування мотиваційної сфери у здобувачів освіти педагогічних спеціальностей ще недостатньо вивчене та потребує подальшого дослідження.

Ключові слова: англійська мова, діти, діти дошкільного віку, вивчення мови, інноваційне навчання, цифрові ресурси.

Постановка проблеми. На сучасному етапі реформування освіти в Україні особливої актуальності набуває оновлення підходів до навчання іноземних мов, зокрема у дошкільних закладах освіти. Володіння комунікативною компетентністю вимагає раннього початку навчання та застосування ефективних методів і засобів.

Дошкільний вік є чутливим періодом для оволодіння іноземною мовою, проте ефективність навчання залежить від педагогічної майстерності, врахування вікових особливостей та інтересів дитини. У зв'язку з цифровізацією освіти виникає потреба у впровадженні сучасних освітніх технологій у процес навчання іноземної мови в ЗДО. Недостатня кількість педагогів, підготовлених до використання інтерактивних засобів навчання, а також обмежене технічне забезпечення деяких ЗДО ускладнює реалізацію нових підходів. Відсутність систематизованого досвіду інтеграції ІКТ у навчання іноземної мови у дошкільному віці створює потребу в розробці сучасних методичних рішень.

Аналіз досліджень. Мотивація — це рушійна сила, яка спонукає дитину до активної пізнавальної діяльності, спрямованої на засвоєння нового досвіду та знань.

У дошкільному віці вона має свої особливості: формується переважно через емоційно-позитивне ставлення до процесу навчання, гри, цікавість, бажання наслідувати дорослих або однолітків.

На початку знайомства з англійською мовою більшість дошкільнят проявляють ширшу зацікавленість. Їм подобається повторювати нові слова, співати пісеньки, грати в мовні ігри, дивитися мультфільми англійською мовою. Для дітей це новий, захопливий світ звуків, образів і вражень, який відкриває перед ними інші країни, культури та навіть «дорослий світ».

Однак підтримка цієї мотивації протягом усього навчального процесу — складне завдання. Якщо заняття одноманітні, перевантажені або не враховують інтересів дитини, її природна допитливість швидко згасає. Втрачається інтерес до вивчення мови, зникає активність, виникає пасивність або навіть спротив до участі в заняттях.

Це пов'язано з тим, що засвоєння іноземної мови потребує певних зусиль, повторення, поступового накопичення знань. А для дошкільника досягнення результату має бути відчутним і бажано — негайним. Якщо цього не відбувається, мотивація слабшає.

Саме тому особливо важливо вже на етапі дошкільного навчання створити умови, які підтримуватимуть зацікавленість дитини. Важливу роль у цьому відіграє педагог: він має знайти індивідуальний підхід до кожної дитини, створити позитивну атмосферу, у якій навчання буде відчуватися як захоплива гра, а не як обов'язок.

Застосування сучасних освітніх технологій (інтерактивні ігри, мультимедійні засоби, анімації, пісні, руханки, елементи доповненої реальності тощо) сприяє підтримці високого рівня мотивації. Такі методи дозволяють зробити навчання динамічним, емоційно-насиченим і доступним.

Таким чином, завдання педагога полягає не лише у навчанні окремих мовних одиниць, а у формуванні стійкого інтересу до вивчення іноземної мови — мотиваційного фундаменту, який у майбутньому допоможе дитині не втратити бажання розвиватися далі.

Т. Бичківська (2017) акцентує увагу на використанні інтерактивних методів для формування комунікативної компетенції. М. Григораш (2024) досліджує загальні шляхи підвищення мотивації до вивчення

ЗМІСТ

Людмила МОРОЗ РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ КОНЦЕПТУ SPEECH В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ ТА МОВЛЕННІ	3
Наталія МІЧУДА ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ РУХ/MOTION В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	6
Галина СІЛКОВА, Богдан КОЗЕЛ АНГЛІЙСЬКА МОВА ЯК ГЕОПОЛІТИЧНИЙ ФЕНОМЕН У КОНТЕКСТІ СПРИЙНЯТТЯ ПУБЛІЧНИМИ УПРАВЛІНЦЯМИ В УКРАЇНІ	9
Тетяна ЧЕРНІГОВЕЦЬ, Тетяна ХЕВЗЮК ВПРОВАДЖЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОБОТИ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	13
Людмила МОРОЗ, Наталія САВИЧ СПЕЦИФІКА ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ У МОЛОДШІЙ ШКОЛІ	16
Світлана РОМАНЮК, Галина КУЗЬМИЧ БІЛІНГВІЗМ У РАННЬОМУ ДИТИНСТВІ: ПЕРЕВАГИ ТА ВИКЛИКИ	20
Людмила ЯСНОГУРСЬКА, Микола ФІЛОНЧУК ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ЦИФРОВУ ЕПОХУ	21
Людмила ЯСНОГУРСЬКА, Марія ЛОГАЩУК ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТАМИ	26
Владислав КОВАЛЮК, Софія БУЯН ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ТРАДИЦІЙНИХ ТА НОВІТНІХ МЕТОДИК ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	31
Людмила ЯСНОГУРСЬКА ЗНАЧЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	35
Наталія ДАНІЛОВА, Аліна СКРИПНЮК ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ДОПОМОГОЮ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ	39
Наталія МІЧУДА, Дарина КАМІНСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	42
Алла ДУБРОВА СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	46
Світлана РОМАНЮК, Юлія МОСНІЦЬКА ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	52
Людмила МОРОЗ, Олена БОСАК СУЧАСНІ МЕТОДИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	54
Людмила ЯСНОГУРСЬКА, Сніжана ТРОФІМЧУК ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ В КОНТЕКСТІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	58
Вероніка ТРОФІМЧУК ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	61
Ольга КОЗЛЮК, Галина ЗЕНЬ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДОШКІЛЬНИКАМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	66
Наталія МІЧУДА, Лариса ЛИНДА НАВЧАННЯ ДІТЕЙ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ГУРТКОВОЇ РОБОТИ В ЗДО	68
Іванна КРАЛЯ, Вікторія ВОЛОШИН ВИКОРИСТАННЯ МЕМІВ У ВИКЛАДАННІ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ	70
Світлана РОМАНЮК, Маргарита КУШНІР ІГРОВІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ДИТЯЧОМУ САДКУ	74
Лілія ДЕНИСЮК, Уляна КРИСЮК ПІСНІ, ВІРШИКИ ТА КАЗКИ ЯК ЕФЕКТИВНІ ЗАСОБИ РАННЬОГО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	76
Оксана ГУМІНСЬКА, Анастасія КУШНІРУК ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДОШКІЛЬНИКАМИ ЗАСОБАМИ ПІСНІ	79
Оксана КОСАРЕВА, Вікторія ЄВТУШОК ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	81
Іванна КРАЛЯ, Ірина ЧУМАК ДОШКІЛЬНЯТА ТА ІНОЗЕМНА МОВА: ЕФЕКТИВНІ СТРАТЕГІЇ ВИВЧЕННЯ	83
Тетяна КРИЖАНОВСЬКА, Соломія БАЙЧУРА ВПЛИВ МУЗИКУВАННЯ НА ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ	85
Клавдія ДЖЕДЖЕРА, Євгенія МАЦОЛА МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ УЧНІВ З ПОРУШЕННЯМ СЛУХУ, ЗОРУ, МОВЛЕННЯ	87
Оксана КОСАРЕВА, Людмила ЄВТУШОК ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ МОДЕЛЮВАННЯ У НАВЧАННІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	91
Галина СІЛКОВА, Владислав ОМЕЛЬЧУК ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	92
Людмила ЛУК'ЯНИК, Леся КОТЯШ, Наталія МІЛЬТО ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК	

КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У КОНТЕКСТІ ЗМІСТОВИХ ЛІНІЙ «БЕЗПЕКА» ТА «ДОБРОБУТ» НА УРОКАХ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»	96
Микола ОСТАПЧУК, Ольга АНТОНЮК FEATURES OF RECEIVING SOCIAL SERVICES BY INTERNALLY DISPLACED PERSONS (UKRAINE, PERIOD 2022-2025)	98
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	103
ЗМІСТ	105

Наукове видання

**ФІЛОЛОГІЧНА ОСВІТА:
ТЕОРІЯ, МЕТОДИКА, ПРАКТИКА**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного
гуманітарного університету

Заснований у 2009 р.

Відповідальний редактор збірника
Петрівський Я.Б.

Відповідальний за підготовку збірника до видання
Мороз Л.В.

Технічний редактор
Ковалюк В.В.

Комп'ютерна верстка
Ковалюк В.В., Ясногурська Л.М.

Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 24,02. Обл. вид. арк. 17.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет.

Філологічна освіта: теорія, методика практика: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Рівне: Ю. Кукса, 2025. 108 с.

ISBN 978-617-8672-32-4

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 81'243

Видавець Юрій Кукса
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 8301 від 9 травня 2025 р.
вул. Київська, 36, м. Рівне, 33000;
097 42 66 444

Видання розміщене на сайті:
<http://www.repository.rshu.edu.ua/>

